

Sygn. akt XXIII Gz 1496/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Nałęcz (spr.)

Sędziowie: Bolesław Wadowski

Andrzej Sobieszczański

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy w postępowaniu upadłościowym T. Ś. (1) osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

o umorzenie zobowiązań

na skutek zażalenia wierzyciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt XIX GUp 1252/19

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i umorzyć postępowanie upadłościowe.

Bolesław Wadowski Magdalena Nałęcz Andrzej Sobieszczański

Sygn. akt XXIII Gz 1496/21

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 14 października 2021 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił wnioski o umorzenie zobowiązań bez ustalania planu spłaty i ustalił plan spłaty wierzycieli T. Ś. (1) w ten sposób, że upadły uiszczył jednorazowo kwotę 5.714,5 zł w terminie 14 dni od stwierdzenia prawomocności niniejszego postanowienia na rzecz następujących podmiotów: (...) sp. z o.o. w W. kwotę 3775,00 zł oraz (...) Bank S.A. w W. kwotę 1939,50 zł (pkt I). Nadto sąd rejonowy stwierdził, że pozostałe zobowiązania uznane na liście wierzytelności i niespłacone na zasadach wskazanych w punkcie I postanowienia oraz wszystkie pozostałe zobowiązania upadłego powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości, tj. 24 września 2019 r. z wyjątkiem wskazanych w art. 491⁽²¹⁾ ust. 2 ustawy Prawo upadłościowe zostaną umorzone po wykonaniu planu spłaty wierzycieli (pkt II).

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył w całości wierzyciel (...) sp. z o.o. w W.. Postanowieniu sądu pierwszej instancji zarzucono naruszenie art. 491⁽¹⁶⁾ ust. 1 i 4 pr. upadł. poprzez ich błędne zastosowanie i w konsekwencji błęd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a mianowicie dowolne rozważenie sytuacji finansowej upadłego w zakresie możliwości spłaty zaległych zobowiązań w niniejszej sprawie i przyjęcie zbyt niskich kwot w przyjętym planie spłaty na rzecz (...) sp. z o.o. i umorzeniem pozostałych zobowiązań.

Wierzyciel wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zmianę ustalonego planu spłaty, w tym wierzyciela (...) sp. z o.o. i ustalenie ponownie zobowiązania do spłaty upadłego w ten sposób, że kwotę 5 714,50 zł, która pozostała w

masie upadłości uiszczyć na rzecz wierzycieli zgodnie z pkt 1 zaskarżonego postanowienia oraz ustalenie planu spłat w okresie 36 miesięcy, w miesięcznych ratach po 1 000 zł na rzecz wierzycieli w tym (...) sp. z o.o.

Sąd okręgowy ustalił, co następuje:

Upadły T. Ś. (2) zmarł w dniu 29 listopada 2021 roku.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie podkreślić należy, że skutki śmierci upadłego w toku postępowania upadłościowego osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej nie zostały w żaden uregulowane w przepisach Tytułu V Części Trzeciej ustawy z dnia 28 lutego 2003 r Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2344, ze zmianami) regulujących postępowanie upadłościowe wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej.

W tym zakresie można powołać się na treści art. 188 ust.1 pr. upadł., który stanowi, że w przypadku śmierci upadłego jego spadkobierca ma prawo brać udział w postępowaniu upadłościowym. Jeżeli spadkobierca nie jest znany albo nie wstąpił do postępowania, sędzia-komisarz na wniosek syndyka albo z urzędu ustanowi kuratora, do którego przepis art. 187 stosuje się.

Z uwagi na odesłanie z art. 491² pr. upadł., przepis 188 ust.1 pr. upadł., wobec braku wyłączenia, ma odpowiednie zastosowanie do postępowania upadłościowego prowadzonego wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Odpowiednie stosowanie przepisu prowadzić musi do uwzględnienia specyfiki danego przypadku, co ostatecznie może spowodować zastosowanie przepisu wprost, zastosowanie przepisu z modyfikacjami, a nawet wyłączenie zastosowania konkretnego przepisu.

W tym zakresie wskazać należy na cel postępowania upadłościowego prowadzonego w stosunku do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, którym stosownie do art. 2 ust. 2 pr. upadł., jest oddłużenie a w dalszej – w razie możliwości –zaspokojenie wierzycieli. Oddłużenie zatem stanowi obligatoryjny element postępowania upadłościowego prowadzonego wobec tzw. konsumentów i sąd w tym zakresie podejmuje czynności z urzędu a nie na wniosek strony (art. 491¹⁴ ust.1 pr. upadł.). Wskazać przy tym należy, że stosownie do treści art. 491¹⁵ ust. 4 pr. upadł., ustalając plan spłaty wierzycieli, sąd bierze pod uwagę możliwości zarobkowe upadłego, konieczność utrzymania upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, w tym ich potrzeby mieszkaniowe, wysokość niezaspokojonych wierzytelności i realność ich zaspokojenia w przyszłości. W ocenie sądu okręgowego, śmierć upadłego uniemożliwia podjęcie przez sąd decyzji co do planu spłat lub umorzenia zobowiązań upadłego i jego zakresu jak i niemożliwym jest dokonanie weryfikacji przez sąd odwoławczy, ustalonego przed śmiercią upadłego planu spłaty. Oczywiście jest bowiem, że osoba nieżyjąca nie ma żadnych zdolności zarobkowych. Wchodzi więc w rachubę określenie zdolności zarobkowych upadłego przed śmiercią lub określenie zdolności zarobkowych spadkobierców. Bezdyskusyjnym przy tym jest, że niezasadnym byłoby ustalenie wysokości spłat według zdolności zarobkowych osoby nieżyjącej dla jej spadkobierców, którzy mogą mieć zupełnie różną sytuację materialną. Z kolei ustalenie planu spłaty w oparciu o zdolności zarobkowe i sytuację osobistą i majątkową spadkobierców jest o tyle nieuprawnione, że oznacza konieczność nałożenia obowiązku spłaty zobowiązań zmarłego upadłego na spadkobierców, którzy nie tylko nie byli uczestnikami postępowania ale nawet mogą nie chcieć być uczestnikami takiego postępowania. Nadto koniecznym byłoby ustalenie z urzędu kręgu spadkobierców, którzy będą wykonywać plan spłaty a także ustalenie, w jaki sposób spadek został przyjęty: czy wprost, czy z dobrodziejstwem inwentarza, czy może został odrzucony.

Z uwagi na powyższe, zasadnym jest przyjęcie, że ustalenie z urzędu planu spłaty zobowiązań zmarłego upadłego nie jest możliwe. W sytuacji zaś gdy doszło do ustalenia planu spłaty a zatem zakończenia likwidacji majątku upadłego, ustalony plan spłaty należy uchylić a postępowanie upadłościowe umorzyć postępowania na ogólnych zasadach procesu cywilnego, czyli na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., wobec niedopuszczalności wydania postanowienia o ustaleniu planu spłaty, względnie umorzeniu zobowiązań.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji,

Na marginesie wskazać jedynie można, że koszty postępowania upadłościowego zostały pokryte i tym samym nie zachodziła konieczność rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Bolesław Wadowski Magdalena Nałęcz Andrzej Sobieszczański